

ÚŘAD PRO VYNÁLEZY
A OBJEVY

POPIS VYNÁLEZU K AUTORSKÉMU OSVĚDČENÍ

195820
(11) (B1)

(51) Int. Cl.³
E 05 D 7/02

(22) Přihlášeno 16 01 70
(21) (PV 292-74)

(40) Zveřejněno 29 06 79

(45) Vydáno 15 06 82

(75)

Autor vynálezu

VRABEC BOHUSLAV doc. akad. arch., PRAHA

(54) Závěs pro okna a dveře

1

Předmětem vynálezu je otočný závěs pro okna a dveře, jehož tělesné vytvoření je shodné jak pro levé závěsy dveřních a okeních křídel, tak i pro pravé závěsy.

Dosud běžně známé a používané závěsy jsou funkčně nevýhodné, protože se pravé závěsy tvarově liší od levých a při výrobě a osazování se musí odlišovat. Také stránka estetického vnímání pohledové části závěsu hraje nemalou roli, protože významně ovlivňuje působení interiéru nebo architektonického díla jako celku.

Proto se začalo přecházet k univerzálním závěsům, jejichž tvar by byl vhodný pro pravé i levé závěsy. Je znám závěs, jehož horní i dolní křídla jsou uspořádána šikmo k rovině dveřního rámu a kolem osy závěsu přecházejí do válcových těles horní a spodní části závěsu.

V horní části závěsu je osazeno kuželovité pouzdro pro uložení čepu, který je tvořen komolou kuželovým výstupkem spodní části závěsu. Tento závěs má tu nevýhodu, že u něho nelze zaměňovat spodní část za horní a naopak.

Pro zlepšení vzhledu závěsů bylo vypracováno mnoho návrhů, z nichž závěsu podle vynálezu jsou charakterem nejbližší ty, které mají spodní i horní část vytvořenu ve formě nižšího válce, k němuž je připojeno upevňo-

2

vací rameno, které zastupuje křídlo plechových závěsů. Ramena jsou opatřena závittem pro zašroubování do hmoždinky nebo pouzdra, zapuštěného do rámu. Otočné spojení obou částí závěsu se provádí válcovým čepem, který je vytvořen v jednom kusu se spodní částí závěsu. Ani u těchto závěsů nelze jejich části libovolně zaměňovat a dosáhnout tak maximální univerzálnosti.

Nevýhody známých závěsů jsou odstraněny závěsem podle vynálezu, jehož podstata spočívá v tom, že jeho horní a spodní část, opatřená upevňovacími rameny ve tvaru tyčky kruhového průřezu, je osazena a upevněna k rámu nebo zárubni, popřípadě ke křídlu, obě části závěsu mají shodný tvar a jsou opatřeny v ploše, obrácené ke druhé části, vybráním kuželovitěho tvaru, upraveným jako lože pro samostatný otočný čep kruhového profilu, který se směrem k oběma koncům kuželovitě zužuje. Upevňovací ramena jsou k dřevěnému rámu, nebo křídlu připevněna prostřednictvím trubičky z plastické hmoty, zapuštěné do dřeva, do níž se závitem opatřená ramena zašroubovují; k ocelové zárubni se ramena připevňují prostřednictvím opěrné destičky, která má díru s vnitřním závittem pro zašroubování ramen, a která je po dotažení ramen přitlačena, popřípadě přivařena k zárubni.

Závěs podle vynálezu dovoluje otáčení horní části o 180° , takže může být použit jako levý nebo pravý závěs. Samostatný a vyjímatelný čep dává možnost, aby pro spodní část bylo použito kteréhokoliv prvku, a aby se funkce osazené části mohla měnit pouhým otočením ze spodní na horní a naopak.

Příkladné provedení závěsu podle vynálezu je zobrazeno na připojených výkresech, kde na obr. 1 je znázorněn pohled na univerzální okenní závěs, na obr. 2 je svislý řez tímto závěsem, na obr. 3 je znázorněn vodorovný řez závěsem podle vynálezu, osazeným na zdvojeném okenním křídle, kde téhož závěsu je použito i pro spojení obou okenních křídel, na obr. 4 je znázorněn řez spodní částí závěsu se samostatným čepem a kotevní trubičkou v rozloženém stavu. Na obr. 5 je znázorněn pohled na univerzální dveřní závěs, na obr. 6 je svislý řez tímto závěsem, na obr. 7 je znázorněna v rozloženém stavu spodní část dveřního závěsu, na obr. 8 je vodorovný řez závěsem, připevněným k ocelové dveřní zárubni a na obr. 9 je vodorovný řez závěsem, připevněným k dřevěné fošnové zárubni.

Závěs podle vynálezu sestává ze spodní části 1 a horní části 2 závěsu; obě části 1, 2 mají shodné tělesné vytvoření, takže se mohou navzájem libovolně zaměňovat, popřípadě spodní část 1 závěsu se již po osazení může otočením o 180° kolem vodorovné osy přeměnit v horní část 2 závěsu a naopak.

V příkladném provedení jsou obě části 1, 2 tvořeny válcovitým tělesem, v jehož jednom kruhovém čele je vytvořeno osové vybrání pro uložení otočného vyjímatelného čepu 3; vybrání se směrem ke svému konci zužuje a jeho povrch je s výhodou alespoň

zčásti kuželovou plochou, která je ukončena plochou kulovou.

Vybrání v podstatě tvoří lůžko pro otočný a vyjímatelný čep 3, který je vytvořen zcela samostatně. Tvar čepu 3 je přizpůsoben tvaru vybrání, má proto kruhový průřez a směrem k oběma koncům se zužuje, takže oba konce se s výhodou zakončují tvarem komolého kužele, jehož menší základna navazuje na polokouli.

Spodní část 1 závěsu je stejně jako horní část 2 závěsu opatřena upevňovacími rameny 4, která jsou vytvořena ve formě tyček kruhového průřezu, opatřených na svém povrchu s výhodou závitem 5. Upevňovací ramena 4 se do dřevěných rámu, zárubni a křídel dveří a oken připevňují prostřednictvím trubkového pouzdra 6 z plastické hmoty, zapuštěného do dřeva před osazováním závěsu.

Tato pouzdra 6 jsou s výhodou mírně kuželovitá, aby se při zašroubování ramen 4 jejich zadní část více rozpínala a zvyšovala pevnost uchycení závěsů.

K ocelovým zárubním (obr. 8) se upevňovací ramena 4 připevňují pomocí ocelového tvarového pásku 7 s dírou a vnitřním závitem pro závit upevňovacího ramena 4. Pásek 7 je k zárubni přivařen nebo jinak pevně připojen.

Spodní část 1 a horní část 2 závěsu má v příkladném provedení kruhový průřez, může mít však průřez ve tvaru čtverce k vytvoření hranolovitěho závěsového tělesa.

Vyjímatelný čep 3 může mít v zužující se části, která má povrch ve formě kuželové plochy, kuželovitost blízko hranice samosvornosti, čímž by se dosáhlo brzdění křídel.

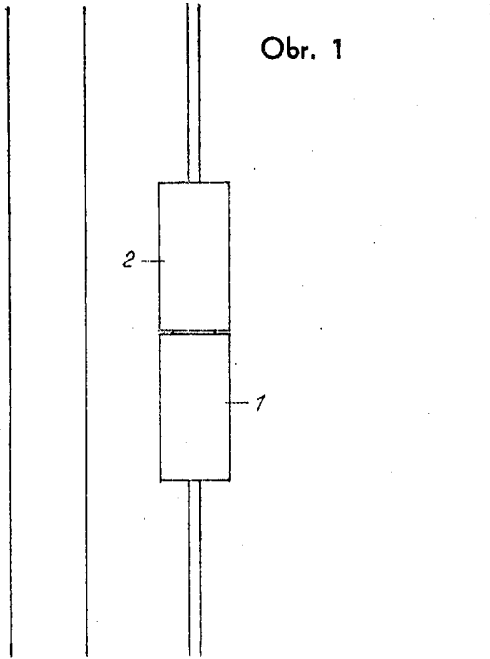
PŘEDMĚT VYNÁLEZU

Závěs pro okna a dveře, jehož horní část je otočně spojena se spodní částí vyjímatelným čepem, a jehož obě části jsou pro upevnění k rámu nebo křídle opatřeny křídly ve formě upevňovacích ramen, připevněných k bočním plochám horní a spodní části závěsu a opatřených na povrchu, který je vál-

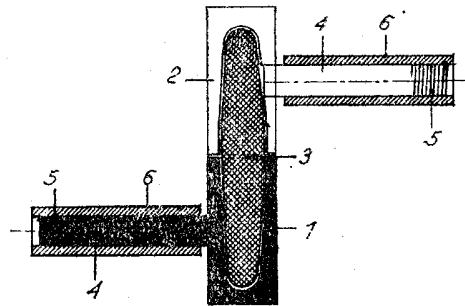
covou plochou, závitem, vyznačující se tím, že horní část (1) i spodní část (2) závěsu mají shodný tvar a jsou na k sobě přivrácených plochách opatřeny vybráními, upravenými jako lůžka pro vyjímatelný čep (3), který má kruhový průřez a směrem k oběma koncům se kuželovitě zužuje.

2 listy výkresů

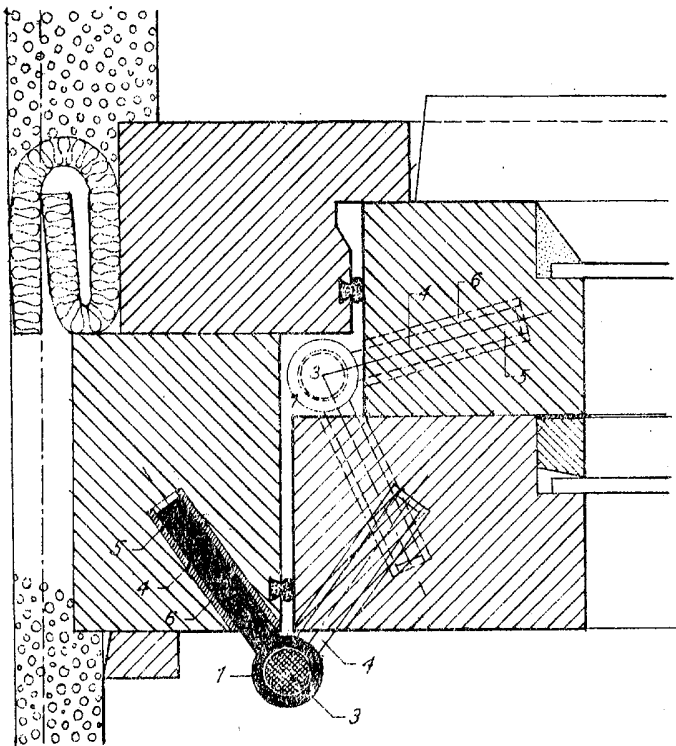
Obr. 1

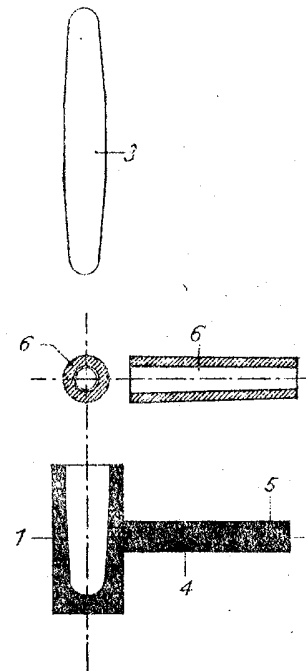
Obr. 2

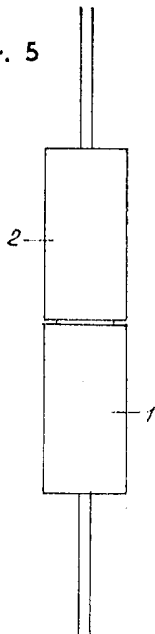
Obr. 3

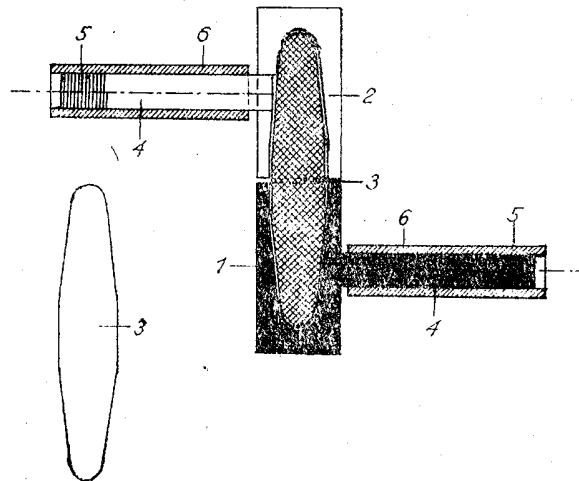
Obr. 4

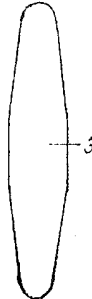
Obr. 5

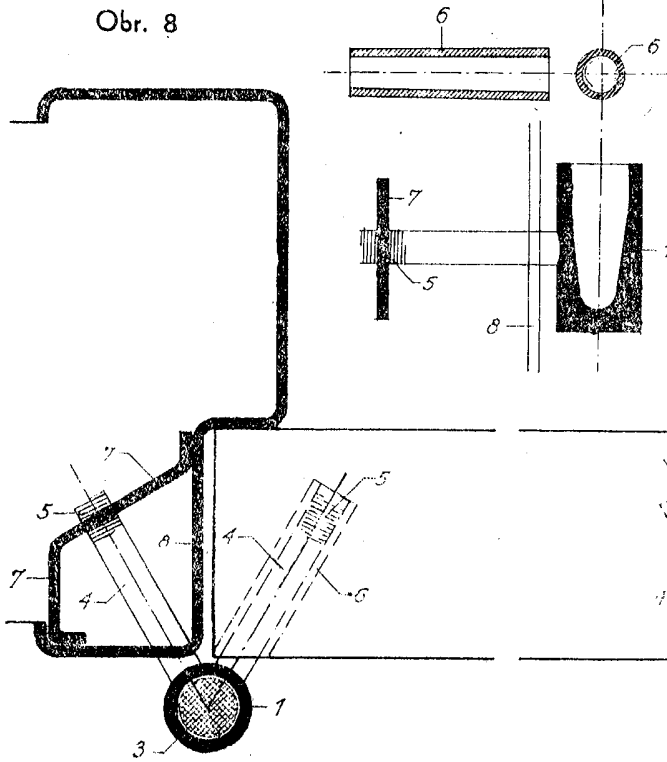
Obr. 6

Obr. 7

Obr. 8

Obr. 9

